

Bursa BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ

5. Hukuk Dairesi

Esas: 2017 / 8

Karar: 2017 / 19

Karar Tarihi: 29.11.2017

Konu : TAZMİNAT DAVASI - ÖLÜM VE CİSMANİ ZARAR SEBEBİYLE AÇILAN TAZMİNAT - AKTİF DÖNEM İÇİN GİYDİRİLMİŞ ÜCRET ÜZERİNDEN ORANLAMA YAPILMASININ YERİNDE OLUŞU - DAVALININ İSTİNAF YOLUNA BAŞVURUSUNUN KISMEN KABULÜ - ASLİYE TİCARET MAHKEMESİ KARARININ KALDIRILMASI

(6100 S. K. m. 353)

TARAFLARIN İDDİA VE SAVUNMALARININ ÖZETİ:

Davacılar vekili vermiş olduğu dava dilekçesi ile: davacıların oğlu V. A.'un 19/03/2016 tarihinde Yalova istikametinden Bursa istikametine seyir halinde iken tek taraflı kaza sonucu vefat ettiğini, müteveffanın davacı olan anne babasına uzun yıllar destek olacağını belirterek, destekten yoksun kalmalarından dolayı şimdilik her bir davacı için 1.000,0 TL. ve ayrıca her davacı için 100,00 TL. cenaze gideri ve 100,00 TL. ulaşım gideri talep ettiklerini, bu tazminatların 18/05/2016 tarihinden itibaren işleyecek avans faizi ile birlikte davalıdan tahsilini talep etmiştir.

Davalı vekili vermiş olduğu cevap dilekçesinde özetle; kaza yapan plakalı aracın 24/03/2015 - 2016 tarihleri arasındaki dönem için ZMM sigortasının davalı şirket tarafından yapıldığını, teminat limitinin kişi başına 310.000,00 TL olduğunu, davacı tarafından dava şartının yerine getirilmeden yani sigorta şartına başvurmadan dava açtığını, bu sebeple davanın reddine karar verilmesini talep etmiştir.

İLK DERECE MAHKEMESİ KARARININ ÖZETİ:

İlk derece mahkemesi tarafından yapılan yargılama neticesinde; meydana gelen kazada sürücü K. A.'m %75, yolcu olarak araçta bulunan V. A.'un %25 oranında kusurlu olduğu, aktüerya bilirkişisi tarafından yapılan hesaplama neticesinde; davacı anne S. A.'nun 56.783,85 TL., baba H. A.'nun ise 59.353,36 TL. destekten yoksun kaldığını, 1,684,40 TL. cenaze gideri, ve 260,00 TL. ulaşım gideri olduğu belirtilerek bu miktarlar üzerinden davanın kısmen kabulüne karar verilerek, 20/05/2016 temerrüt tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte davalı şirretten tahsiline karar verilmiştir.

İLERİ SÜRÜLEN İSTİNAF SEBEPLERİ:

Davalı sigorta şirketi vekili İstinaf sebebi olarak; davacıların kazada vefat eden V. A.'un aynı zamanda mirasçıları olduğunu, ödeme yapılacak tazminat yönünden davalı sigorta şirketi tarafından bu davacılara rücu edileceğini, rücu edilmesinden dolayı davacıların uhdesinde alacaklı-borçlu sıfatının birleştiğini, öncelikle davanın bu sebeple reddi gerektiğini, 6704 sayılı Yasa ile 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununda yapılan değişiklik nedeniyle kendi ölümüne neden olan sürücülerin ve sürücülerin eylemlerinden sorumlu araç işletenlerinin yakınlarının destekten yoksun kalma tazminatı taleplerinin poliçe kapsamı dışında olduğunu, yine 01/06/2015 tarihinde yürürlüğe giren Zorunlu Mali Mesuliyet Sigortası genel şartları gereğince de talebin teminat dışında kaldığını, hükme esas alınan tazminat hesaplamasında müteveffanın gelirinin brüt asgari ücretin 1,66 katı olduğunun kabul edilmesinin hatalı olduğunu, aktif dönem için kaza tarihindeki bilinen son aylık net ücret ile aylık net asgari ücretin oranlanmak suretiyle katsayı

belirlenerek hesaplama yapılması gerektiğini ve yine cenaze giderleri ve ulaşım giderlerinin dolaylı zarar kapsamında olmasından dolayı poliçe teminatı dışında olduğunu, bu kalemlerden dolayı verilen tazminat kararının doğru olmadığını belirterek, Bursa 1. Asliye Ticaret mahkemesinin 26/09/2017 tarih 2016/706 Esas 2017/963 sayılı kararının kaldırılarak davanın reddine karar verilmesini talep etmiştir.

Davacılar vekili istinaf başvuru dilekçesine vermiş olduğu cevap dilekçesinde; İstinaf başvurusunun reddine karar verilmesini, yeniden yargılama yapıldığı takdirde müvekkilleri için 260,00 TL ulaşım gideri, 1.687,40 TL defin gideri ile H. A. için 80.050,45 TL ve S. A. için 76.584,93 TL destekten yoksun kalma tazminatına hükmedilmesini talep etmiştir.

DELİLLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ ve HUKUKİ SEBEPLER:

Davacıların oğlu olan V. A.'un işleteni olduğu plakalı araçta yolcu olarak bulunurken, sürücü K. A.'ın tek taraflı trafik kazası yapması neticesinde V. A. vefat etmiştir.

Davacılar murisleri olan oğullarının ölümü nedeniyle; destekten yoksun kalma tazminatı, defin ve cenaze gideri ve ulaşım gideri maddi tazminatı kaza yapan aracın Zorunlu Mali Mesuliyet Sigortasını yapan davalı sigorta şirketinden talep etmektedirler.

İlk derece mahkemesi tarafından yapılan yargılama davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir.

Davalı sigorta şirketi İstinaf yoluna müracaat ederek, kazada vefat eden V. A.'un kaza yapan aracın maliki yani işleteni olduğu, sürücü K. A.'ın ise alkolü ve ehliyetsiz olarak aracı kullandığını, bundan dolayı ödenecek tazminat nedeniyle işletenin mirasçılara rücu edileceğini, ölenin mirasçılarının da davacılar olduğunu, bundan ötürü alacaklı/borçlu sıfatının davacılar arasında birleştiğini, bilirkişi tarafından yapılan hesaplamada; ölen V. A.'un brüt aylık geliri ile brüt asgari ücretin oranlandığını, oysaki net ücret ile net asgari ücretin oranlanması gerektiğini, bu sebeple hesaplamanın yanlış olduğunu, talep edilen cenaze ve defin giderlerinin dolaylı zarar olması nedeniyle teminat kapsamı dışında olduğunu, ayrıca sigorta genel şartlarının 01/06/2015 tarihinde değiştiğini, yine 2918 sayılı Trafik ve Karayolları Kanununun 6704 sayılı torba yasa ile değiştirilmesi nedeniyle talep edilen tazminatın teminat kapsamı dışında kaldığını belirterek, kararın kaldırılmasını ve davanın reddini talep etmiştir.

Davalının istinaf yoluna başvuru sebepleri aşağıdaki şekilde tek tek değerlendirilmiştir.

Davalı vekili 01/06/015 tarihinde sigorta genel şartlarında, 2016 yılında ise Karayolları Trafik Kanununda değişiklik yapıldığını, bu değişiklik neticesinde; talep edilen tazminatın poliçe teminatı dışında kaldığını belirtmiş ise de Zorunlu Mali Mesuliyet Sigorta Poliçesi 24/03/015 tarihinde düzenlenmiştir. Bu tarihten sonra sigorta genel şartlarında ve Karayolları Trafik Kanununda değişiklik yapılmıştır. Poliçedeki teminatların kapsamı poliçenin düzenlendiği tarihe göre esas alınır.

Davalı tarafından istinaf sebebi olarak, alacaklı/borçlu sıfatının davacılar üzerinde birleştiği ileri sürülmüş ise de; davacıların destekten yoksun kalma talepleri miras ilişkisine dayalı olmayıp üçüncü kişi olarak zarar gören kapsamında hüküm altına alınan bir tazminat olması nedeniyle, davalının bu itirazı yerinde görülmemiştir.

Davalı, yol gideri, cenaze ve defin giderlerini dolaylı zarar kapsamında olması nedeniyle poliçe teminatı dışında olduğunu belirtmiş ise de, ölüm sebebiyle yapılan giderler poliçe teminatı dahilinde olup talep edilebilecek tazminat türüdür. Davalı, bu tazminat kalemleri için müftülük ve belediye tarafından verilen cevabi yazılarda herhangi bir gider alınmadığı belirtilmesine rağmen bu kalemler yönünden tazminata hükmedilmesinin yerinde olmadığını ileri sürmüştür ise de, cenaze

ve defin giderleri yerel örf ve adetlere göre alınan giderlerdir. Çoğu zaman bu giderlerin belgelendirilmesi mümkün değildir. Ülkemizin bütün bölgelerinde mevlüder okutulmakta, belli günler sayısınca taziyeye gelenler ağırlandı. Mahkemece, bu giderler yönünden müftülüğe ve belediye başkanlığına müzekkere yazılmıştır. Müftülük tarafından verilen cevabi yazıda; yapılan harcamaların rayiç değerinin bilinmediği belirtilmiş, belediye tarafından verilen cevabi yazıda ise; mezar yeri, yıkama işlemleri için ücret alınmadığı belirtilmiştir. Bilirkişi tarafından ise müftülük ve belediye tarafından herhangi bir fiyat bildirilmediğinden 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu gereğince memurlara yapılan cenaze yardımı bedeli kıyasen uygulanmıştır. Cenaze ve defin gideri sadece mezar yeri bedeli ve yıkama giderinden ibaret değildir. Yukarıda anlatıldığı gibi taziyede misafir ağırlanması, mevlüd okutulması, taziyeye gelenlere yemek verilmesi gibi giderleri de kapsamaktadır. Bu giderler çoğu zaman belgelendirilememektedir. Bu nedenle bilirkişi tarafından kıyasen devlet memurlarına yapılan yardımın esas alınması ve alınan miktar dairemizce piyasa şartlarına göre makul bulunmuştur. Ancak cenaze giderleri ortak yapılan ve bir defa yapılan giderlerdir. Her davacı için ayrı ayrı yapılmamaktadır. Her davacı ayrı ayrı cenaze gideri yapmış ise bunun açıklanması gerekmektedir. Mevcut davada ne tür cenaze gideri yapıldığı açıklanmamıştır. Her bir davacının ayrı ayrı gider yaptığı da belirtilmemiştir. Sadece cenaze gideri talep edildiği belirtilmiştir. Bu sebeple her davacı için ayrı ayrı cenaze giderine hükmedilmesi yerinde görülmemiştir. Bundan dolayı bilirkişi tarafından makul miktar olarak kabul edilen devlet memurlarına ödenen bedel olan 843,70 TL'nin cenaze yardımı olarak yarı oranında davacılara ayrı ayrı ödenmesine karar verilmiştir. Bu sebeple; davacı H. A. için 421,85 TL, davacı S. A. için 421,85 TL cenaze yardımı olmak üzere her iki davacı için toplam 843,70 TL cenaze yardımı yapılmasına karar verilmiştir. İlk derece mahkemesinin bu hususta vermiş olduğu karar HMK 353/1-b-2 maddesi gereğince düzeltilerek bu şekilde hüküm altına alınmıştır.

Davalı tarafından; bilirkişinin ölenin brüt son maaşı ile asgari ücretin brüt bedeli arasında oranlama yapılmasına itiraz edilmiş ise de, bilirkişi tarafından bu oranlama sadece aktif dönem için yapılmıştır. Pasif dönem için yapılmamıştır. Şöyle ki; destekten yoksun kalan davacılar için ön görülen yaşam süreleri müteveffanın pasif dönemine yetişmemektedir. Dolayısıyla müteveffanın pasif dönemi yönünden davacılar için tazminat, hesaplaması yapılmamıştır. Zaten davalı vekili tarafından da aktif dönem için yapıldığı belirtilerek itiraz edilmiştir. Aktif dönem için ise giydirilmiş ücret üzerinden oranlama yapılması yerindedir. Bu sebeple davalının itirazı yerinde görülmemiştir.

Bu sebeple, davalının istinaf yoluna başvurusunun yukarıda yapılan açıklamalar gereğince kısmen kabulüne karar verilerek; aşağıdaki şekilde hüküm kurulmuştur.

HÜKÜM: Yukarıda açıklanan gerekçelerle;

Davalının istinaf başvurusunun kısmen kabulü ile; Bursa 1. Asliye Ticaret Mahkemesinin 2016/706 Esas 2017/963 sayılı kararının KALDIRILMASINA;

1- Davanın KISMEN KABULÜ ile; davacı H. A. için 59.353,36 TL, davacı S. A. için 56.783,85 TL. destekten yoksun kalma tazminatı ile toplam 843,70 TL cenaze gideri ve 260,00 TL. ulaşım giderinin 20/05/2016 temerrüt tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte davalıdan alınarak davacılara ödenmesine, fazlaya ait istemin reddine,

2- Alınması gereken 8.008,99 TL nisbi harçtan, peşin olarak alınan 29.20 TL harç ile 2.670,63 TL ıslah harcı toplamı olan 2.699,83 TL mahsubu ile bakiye 5.309,16 TL. karar ve ilam harcının davalıdan alınarak hazineye irat kaydına,

3- Davacı vekili yararına ölçümlenen 12.129,59 TL vekalet ücretinin, davalıdan alınarak davacıya ödenmesine,

4- Davalı vekili yararına reddedilen kısım üzerinden ölçümlenen 4.897,16 TL vekalet ücretinin davacılarından tahsili ile davalıya ödenmesine,

5- Davacılar tarafından yapılan toplam 4.014,37 TL yargılama giderinin kabul ve red oranına göre hesaplanan 2.945,00 TL'sinin davalıdan alınarak davacılaraya ödenmesine, bakiye yargılama giderinin davacılar üzerinde bırakılmasına,

6- Davacı tarafından peşin olarak yatırılan gider avansından artan tutarın hüküm kesinleştiğinde ilk derece mahkemesi yazı işleri müdürlüğü tarafından davacılaraya iadesine,

7- Davalı tarafından 24/11/2017 havale tarihli dilekçe ile ikinci defa yapılan tehir-i icra talebi hakkında, karar verilmesine yer olmadığına,

İstinaf harç ve giderleri yönünden:

8- Davalıdan istinaf başvurusu sırasında peşin olarak alınan 2.016,53 TL istinaf karar ve ilam harcının karar kesinleştiğinde ve talep halinde davalıya iadesine,

9- İstinaf talebinde bulunan davalı tarafından peşin yatırılan 150,00 TL istinaf gider avansından varsa artan kısmın karar kesinleştiğinde davalıya iadesine,

Dosya üzerinde yapılan inceleme sonucu, kararın tebliğinden itibaren 2 hafta içinde Temyiz yolu açık olmak üzere oybirliği ile 29.11.2017 tarihinde karar verildi. (∞∞)